

Dones i primats Dian Fossey i els goril·les 25 anys de la seva mort

Fossey va néixer a Sant Francisco l'any 1932. Passà diversos anys treballant en un hospital de Kentucky.

Va conèixer a un arqueòleg que es deia Louis Leakey que la va introduir en l'estudi dels grans simis per comprendre l'evolució humana.

Es va dedicar a l'estudi dels goril·les. Dian viatjà a Àfrica l'any 1963. Allà observà els goril·les de muntanya.

A l'any 1966 va aconseguir el suport de la Nacionalitat Geographic Society. Per culpa de la situació política del Zaire, on ella vivia, va anar-se'n del país. Va continuar les seves investigacions a Rwanda. Aprengué a reconèixer les característiques úniques de cada individu. Ella fundà el centre d'Investigació de Karisoke el 1967.

Quan portava 22 anys amb l'estudi dels goril·les, es va enfrontar amb els caçadors furtius. Aquella lluita li va crear molts enemics. Se sospita que per aquest motiu la van matar l'any 1985. Fossey fou enterrada a Karisoke, un lloc que ella mateixa havia construït per als goril·les .

Jane Goodall i els ximpanzès

Jane va néixer a Londres el 3 d'abril al 1934 en una família de escassos recursos, des de petita somiava sempre en viatjar a Àfrica, viure entre animals i escriure llibres sobre ells.

Va anar a estudiar els ximpanzès després d'una proposta de L. Leakey amb una clara intenció educativa centrada en la conservació i protecció de la vida salvatge, així com mostrar les arrels del seu comportament.

Després d'observar el comportament dels ximpanzès salvatges durant mesos, un dia va descobrir a un d'ells introduint un pal que havia tallat i desfullat per treure termites i per menjar-se-les.

Fins aquell moment es considerava que l'home era l'única espècie capaç d'utilitzar eines. Amb les seves observacions sobre la conducta instrumental dels ximpanzès es va veure clar que no era així .

A l'any 1965 va establir el centre de investigació Gombe Stream al llac Tazània. En el mateix any va obtenir un doctorat i les seves investigacions van prosseguir per dècades i encara, 50 anys després, continuen els estudis de camp sobre la comunitat de ximpanzès salvatges de Gombe.

Biruté Mrija Filomena Galdikas i els orangutans

Biruté va néixer el 10 de maig de 1946. És una etòloga de nacionalitat canadenca que es va especialitzar en la primatologia i conservació de l'orangutan.

Es va llicenciar en psicologia i biologia el 1966 a la universitat de la Columbia Britànica. L'any 1969 va obtenir el mestratge en antropologia i el 1978 es va treure el doctorat a la mateixa universitat.

Va dir-li a Louis Leakey, que és un paleontòleg, que el seu desig era estudiar els orangutans en el seu hàbitat natural. Amb el suport de Leakey i el seu marit, van arribar a la Reserva Natural de Tanjung, a les selves de Borneo (Indonèsia) l'any 1971 on va desenvolupar investigacions de camp sobre els orangutans.

Ha publicat diverses obres sobre el seu treball entre ells: *Els meus orangutans* i ha impulsat una campanya internacional per evitar l'extinció de l'orangutan. També va fundar la Orangutana Foundation International.

Dian Fossey, Jane Goodall i ella són especialistes en goril·les i ximpanzès i són conegudes com Els Angels de Leakey.

